

BIULETYN

KOŁA MIŁOŚNIKÓW DZIEJÓW GRUDZIĄDZA
KLUB „CENTRUM” SPÓŁDZIELNI MIESZKANIOWEJ

R. IX: 2011
Data odczytu: 4.5.2011

Nr 14 (283)
Data wydania: 4.5.2011

844. spotkanie

Edward Wiśniewski

Historia pomorskiego Sanktuarium Maryjnego w Piasecznie

Piaseczno – wieś kociewska położona jest w województwie pomorskim w powiecie tczewskim, w gminie Gniew przy drodze krajowej A1 (E-75) na linii Bydgoszcz- Gdańsk. Wieś jest siedzibą sołectwa Piaseczno, w skład którego wchodzi również miejscowość Piaseckie Pola. W latach 1975-1998 miejscowość była położona w województwie gdańskim.

W czasach starożytnych przebiegał tędy tzw. szlak bursztynowy z południa Europy do Bałtyku.

We wsi znajduje się kościół o bogatym wnętrzu, Sanktuarium Maryjne i Muzeum Historii Polskiego Ruchu Ludowego.

I. Parafia i kościół

Początki parafii Piaseczno sięgają pierwszej połowy XIII wieku. Opiekę duszpasterską sprawowali wówczas rycerze hiszpańscy z Kalatrawy, osadzeni około 1220 roku w pobliskiej wsi Tymawa. Kościół został zbudowany już w XIII w. Początkowo była to świątynia drewniana. Od 1305 roku parafię przejęli Krzyżacy - mnisi zakonu Krzyżackiego Najświętszej Maryi Panny. W latach 1347-48 wybudowali oni pierwszy murowany z cegły kościół (obecne prezbiterium) pod wezwaniem Najświętszej Maryi Panny. Wielkim mistrzem krzyżackim był wtedy Henryk Dusemer – co upamiętnia napis staro-germański na zewnątrz kościoła.

W następnych latach kościół powiększono o dwie nawy, zakrynię i czworoboczną wieżę. Kościół oglądany z lotu ptaka, utworzył zatem plan krzyża.

W głównym ołtarzu znajduje się figura „Matki Boskiej z dzieciątkiem Jezus na ręku, wykonana przez nieznanego rzeźbiarza z około 1380 r.

Wyposażenie wnętrza kościoła obecnie jest w przeważającej części barokowe, gdyż pierwotny wystrój spłonął podczas drugiego najazdu szwedzkiego.

Ołtarz główny – renesansowy pochodzi z 1783 r.; ambona – z 1755 r.; chrzcielnica – z 1779 r.; ołtarz boczny, św. Walentego, - z XVIII w.; barokowe ławki - z 1760 r.. Zabytkowe są również pozostałe boczne ołtarze i konfesjonały.

Z pożaru ocalała tylko łaskami słynąca Figura Matki Bożej Piaseckiej oraz wota.

Dokument z 1649 r. o wyjątkowym znaczeniu potwierdza kult słynnej figury Matki Bożej w Piasecznie.

Zdarzenia łaski uwieczniono na obrazach znajdujących się w kościele i na drzwiach wejściowych do kościoła.

Są tam pokazane m. in. uzdrowienie księżniczki Anny Radziwiłówny, ocalenie Zofii Gutowskiej z Gogolewa, uzdrowienie Ewy Śmigłówny z Rynkówki, Grzegorza z Dzieżążna. Projektantem drzwi i zarazem ich wykonawcą był Grudziądzanin mgr Ryszard Kaczor. Odlewy z brązu wykonano w odlewni w Wałdowie, u właściciela Armina Kalickiego.

II Studzienka

Jest to najstarsze miejsce objawień Matki Bożej na Pomorzu.

Tradycja podaje, że właśnie niedaleko kościoła miał zatrzymać się na odpoczynek smolnik udający się do Gniewa ze swymi wyrobami. Zabrał ze sobą swego sparaliżowanego syna, chcąc być może poddać go jakimś badaniom u gniewskich medyków. Prawdopodobnie wydarzenie to miało miejsce w latach 1378/79. Zmęczony trudami podróży ojciec zasnął, a syn wpatrywał się w drzewo lipowe. Na nim ukazała mu się „Piękna Pani”, która poleciła, by ugasił pragnienie w źródle. Owa studzienka tryska do dziś swoją cudowną wodą, która wówczas niespodziewanie wytrysnęła z ziemi.

Chłopiec został uzdrowiony, a wieść o tym rozniosła się bardzo szybko po całym Pomorzu. Wielkie rzesze pątników przybywających do cudownego źródła ostatecznie przypieczętowały pomysł rozbudowy Kościoła. Stawiano liczne krzyże i figury Męki Pańskiej, a w 1842 r. pobudowano kaplicę z ołtarzem i otoczono ją murem. W czasie II wojny światowej cudem to miejsce ocalało.

W latach 60-tych XX w. dokonano modernizacji terenu, wykonując betonowe podium dla chóru i orkiestry, unowocześniono kapliczkę i wykonano parking dla zmotoryzowanych.

W 1980 r. dzięki staraniom proboszcza ks. dziekana Kazimierza Mieczkowskiego przy Studzienie powstała Stacja Męki Pańskiej, której projektantem i zarazem wykonawcą modeli był również Grudziądzanin mgr Ryszard Kaczor. Odlewy z brązu wykonano w odlewni w Wałdowie u właściciela Armina Kalickiego.

III Sanktuarium

To właśnie czternastowieczna figura była „magnesem” ściągającym liczne zastępy pątników. Przez wieki wielu ludzi doznało w Piasecznie niezliczonych łask. Cudowne wskrzeszenie Anny Konopackiej, uzdrowienie księżnej Krystyny Anny Radziwiłłówny, ocalenie tonącej Zofii Gutowskiej z pobliskiej wsi Gogolewo, uzdrowienie Ewy Spigłowej z Rynkówki i Grzegorza z Dzierżążna - to tylko niektóre cuda, które widziała piasecka świątynia. Te jednak zostały zapisane w dekrecie biskupa Mikołaja Gniewosza z dnia 24 lipca 1649 roku, jako autentyczne. Prace badawcze trwały cztery lata, a prowadzone były przez różnych specjalistów. Wszelkie oznaki łaski zawsze powodowały wielką wdzięczność Matce Bożej. Pozostawiano wiele pamiątek, jako wota.

Wielkim czcicielem Matki Bożej Piaseckiej był ówczesny starosta królewski z pobliskiego Gniewa Jan III Sobieski. To on, jako podziękowanie Matce Bożej za zwycięstwo pod Chocimiem (1673r.), ufundował gwiaździste sklepienie nad trzema nawami kościoła, naprawiając w ten sposób to, co zniszczył pożar podczas wypraw szwedzkich. W zworniku nawy głównej umieścił na pamiątkę herb Sobieskich *Janina*, który do dziś jest tam widoczny.

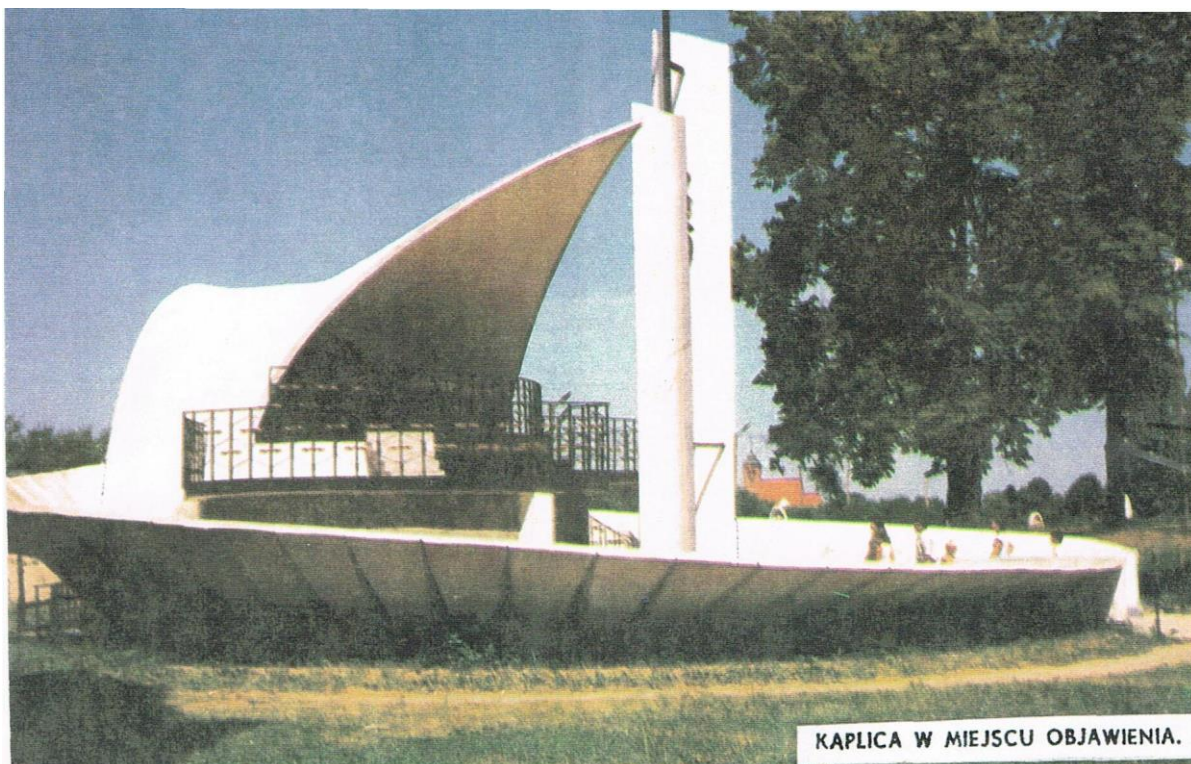
Sanktuarium piaseckie wpisane zostało przez Papieża Pawła VI dnia 21 listopada 1967 roku do ogólnokościelnego Spisu Miejsc Łaskami Słynących.

Obecnie to święte miejsce chlubi się też jeszcze innym słynnym nazwiskiem. W dniu 8.9.1968 roku łaskami słynącą Figurę Matki Jedności ukoronował koronami papieskimi kardynał Karol Wojtyła metropolita krakowski.

Na tą piękną uroczystość, jak wspomina ks. prałat Kazimierz Myszkowski – organizator koronacji i wieloletni proboszcz parafii, przybyło 70 tysięcy ludzi, z wielu zakątków Polski.

W Piasecznie odbywa się także Przegląd Zespołów Folklorystycznych z Kaszub, Kociewia i Powiela, występujących ku czci Królowej Pomorza - Najświętszej Maryi Panny. W obecnych czasach sanktuarium piaseckie jest często odwiedzane przez licznych pielgrzymów z kraju i z zagranicy. Szukają oni w ciężkich chwilach swego życia nadprzyrodzonej pomocy Matki Bożej w miejscach wsławionych tradycyjnie uznanymi przypadkami udzielenia takiej pomocy.

Podczas uroczystości odpustowych, 8 września, do Piaseczna przybywają tysiące pielgrzymów. Uroczystej sumie odpustowej, która rozpoczyna obchody oktawy święta Narodzenia Najświętszej Maryi Panny, przewodniczy biskup pelpliński.

(L.B.S.)

Redakcja: Tadeusz Rauchfleisch, KMDG. Logo KMDG wykonał Grzegorz Rygielski.